

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 11P/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817204622
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krivdová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2017:5817204622.2

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti C.: A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z. a G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., zastúpené opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, deti rodičov: matky - M. C., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z. a otca V. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, XXX XX Z., právne zastúpený: KUBINEC & PARTNERS, advokátska kancelária Banská Bystrica, Tajovského 3, pobočka Tvrdošín, Trojičné námestie v konaní o návrhu otca maloletých na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v nasledujúcom rozsahu:

I. Maloletú A. C., nar. XX.X.XXXX a maloletú G. C., nar. XX.X.XXXX, dočasne z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca maloletých V. C., nar. XX.X.XXXX.

II. Matka maloletých M. C., nar. X.X.XXXX, je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej A., nar. XX.X.XXXX a maloletej G., nar. XX.X.XXXX, a to na každé maloleté dieťa v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a o doplnení niektorých zákonov, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca maloletých detí, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

III. Neodkladné opatrenie bude t r v a ť len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 4P/45/2017.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.10.2017, po spresnení jeho petitu podaním doručeným súdu 3.11.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti C. - jeho dcéry: A., nar. XX.X.XXXX a G., nar. 19.6.2013, dočasne zverí do jeho osobnej starostlivosti a zároveň matke maloletých uloží povinnosť prispievať na výživu každej z nich vo výške 30% zo sumy životného minima, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k jeho rukám.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil v podstate tým, že matka maloletých v dôsledku zvýšeného užívania omamných a psychotropných látok ako aj alkoholu nie je schopná adekvátne zabezpečiť výchovu a starostlivosť o maloleté deti a teda neplní si rodičovské povinnosti vyplývajúce jej z ustanovenia § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Poukázal na to, že manželstvo s matkou maloletých uzavreté v roku 2009 bolo spočiatku harmonické až do doby kým sa narodila maloletá Nina, t.j. do roku 2013, kedy matka maloletých začala užívať omamné a psychotropné látky (pervitín a marihuanu) a taktiež aj alkoholické nápoje. Vzhľadom k

tomu, že užívala omamné a psychotropné látky a alkoholické nápoje vo väčšej miere, pod tlakom rodiny nastúpila na liečenie na Psychiatrickú liečebňu vo Veľkom Záluží približne pred 3 rokmi. Po absolvovaní liečenia svojej závislosti na omamných a psychotropných látkach mu dala sľub, že sa k užívaniu omamných a psychotropných látok nevráti, avšak tento svoj sľub nedodržala a v ich užívaní pokračuje aj v súčasnosti. Matka užíva omamné a psychotropné látky vo zvýšenej miere aj naďalej, a to aj napriek tomu, že v čase, keď je on otec maloletých v práci, sa musí starať o maloleté deti, ktorým sa vzhľadom na ich vek musí adekvátne venovať a zabezpečovať im adekvátnu starostlivosť. Má vedomosť, že matka maloletých v neskorých večerných hodinách opúšťa rodinný dom, aby išla za svojimi kamarátkami a maloleté deti necháva doma bez dozoru, pričom sa už aj stalo, že maloleté deti zobrala aj so sebou. Podľa jeho vedomosti matka v čase svojej neprítomnosti necháva deti aj pod dozorom matkinej kamarátky, ktorá taktiež užíva omamné a psychotropné látky. Podľa jeho názoru si matka maloletých omamné a psychotropné látky zaobstaráva za peniaze, ktoré jej necháva na domácnosť, aby mohla za tieto peniaze nakúpiť stravu a zabezpečiť ďalšie potreby detí a domácnosti. Dňa 25.7.2017 odišla matka maloletých zo spoločnej domácnosti, pričom mu odmietla uviesť, kde sa bude zdržiavať, teda má za to, že matke maloletých na deťoch nezáleží, nevedomuje si svoju rodičovskú povinnosť starať sa náležite o deti. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletých nemala zábrany užívať omamné a psychotropné látky doma, v čase prítomnosti maloletých detí, je pevne rozhodnutý podať aj návrh na rozvod manželstva. Už nemá záujem, aby maloleté deti boli vystavované prostrediu, v ktorom sa v dôsledku matkinej závislosti na omamných a psychotropných látkach a alkoholu musia konfrontovať s týmito látkami, ako aj výkyvmi nálad ich matky, spôsobených užívaním týchto látok, ako i stretávaní sa s ľuďmi pochybnej povesti a taktiež konzumentmi omamných a psychotropných látok a alkoholikmi v ich spoločnej domácnosti.

K návrhu priložil kópie rodných listov maloletých a sobášneho listu.

3. Na základe žiadosti tunajšieho súdu o zaslanie aktuálnej správy zo šetrenia pomerov z rodinného prostredia maloletej adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Náместovo bola dňa 8.11.2017 tunajšiemu súdu doručená správa zo šetrenia pomerov maloletých detí. V tejto správe kolízny opatrovník uviedol, že s otcom maloletých, ktorý pracuje v Čechách, sa skontakovali telefonicky a zistil, že otec maloletých až dosiaľ pracoval v 2-3 týždňových intervaloch ako stavebný pracovník v Čechách s tým, že tento pracovný týždeň je jeho posledný a plánuje sa zamestnať na Orave tak, aby bol každý deň doma a mohol sa tak starať o svoje deti. Čítá sa mu pracovná ponuka v spoločnosti C. A., prípadne zvažuje vykonávať prácu pre spoločnosť I. v G. (bývalé strojárne J.). Zvažuje podať návrh na rozvod manželstva a bude trvať na tom, aby deti boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. V rozhovore uviedol, že matka by mala podstúpiť odbornú liečbu, lebo problém, ktorý má matka, trvá už dlhšiu dobu a so závislosťou sama nedokáže bojovať. Pred niekoľkými dňami v čase, keď bol v práci, tak ich domácnosť niekto vykradol a bola im spôsobená škoda vo výške cca 3000,-Eur, oznámenie o čom podal aj polícii. Matka maloletých detí sa vrátila domov 30.10.2017 a má byť doma celé 3 týždne, pokiaľ sa otec z práce nevráti. Starostlivosť o deti bude podľa otca maloletých do tej doby zabezpečovať matka maloletých. Na základe vykonania šetrenia na adrese trvalého pobytu maloletých detí zistil, že sa jedná o novostavbu rodinného domu, ktorý je podpivničený s tým, že domácnosť je zariadená moderným nábytkom a zariadením, ktoré zodpovedá potrebám maloletých detí. V tomto rodinnom dome bývajú cca 5 rokov. V domácnosti bola prítomná matka, ktorá uviedla, že v súčasnosti je nezamestnaná, avšak hľadá si prácu a je na „neplatennej rodičovskej dovolenke“. Matka maloletých v rozhovore uviedla, že maloletá A. chodí do 3. Triedy Základnej školy vo Z. a učí sa výborne. Maloletá G. navštevuje súkromnú materskú škôlku L. vo Z., kde ju sprevádza matka a kde je v čase od 8.00 h. do 16.00 h. Obe deti chodia na obedy. Ich obvodný lekár je MUDr. Straňák a podľa vyjadrenia matky sú zdravé. Matka uviedla, že jej so starostlivosťou o maloleté deti vypomáhala svokra, ktorá žije vo Z.. Jej rodina, žijúca v U. Polhore, jej nijako nepomáha, majú narušený vzájomný vzťah. Matka maloletých nepoprela tvrdenia otca maloletých, že má problémy so závislosťou pričom vyjadrila súhlas s návrhom otca maloletých na dočasné zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti s tým, že otec maloletých plánuje v priebehu pár týždňov zmeniť prácu a zamestnať sa v okolí bydliska maloletých detí, aby mohol dennodenne zabezpečovať riadnu starostlivosť v súvislosti s maloletými. V závere kolízny opatrovník odporučil návrhu otca maloletých na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovieť.

4. Lustráciou na tunajšom súde bolo zistené, že dňa 3.11.2017 podal otec maloletých návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré konanie je vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 4P/45/2017.

5. Po oboznámení sa so spisovým materiálom (vyššie citovaného obsahu) súd dospel k záveru, že predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrení je v celom rozsahu dôvodný.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení účinnom od 1.7.2016 (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Súčasťou komplexu starostlivosti súdu o maloletých podľa právnej úpravy Civilného mimosporového poriadku je aj inštitút neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, čím sa v súlade s článkom 4 základných princípov CMP zabezpečuje bezodkladná potreba úpravy pomerov maloletého v jeho najlepšom záujme.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

9. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdý nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Na základe vyššie uvedeného zisteného skutkového stavu a právneho posúdenia veci, vzhľadom k tomu, že záujem maloletých detí vyžaduje nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude rozhodnuté o ich dočasnom zverení do osobnej starostlivosti ich otca za súčasného uloženia povinnosti matke maloletých prispievať na výživu maloletých v nevyhnutnej miere.

11. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine).

12. Súd vyhovel návrhu otca maloletých v časti zverenia maloletých dcér do jeho osobnej starostlivosti. Súd vychádzal zo skutočnosti, že matka maloletých vzhľadom na svoj problém so závislosťou na škodlivých látkach (omamných a psychotropných), ktorú si sama uvedomuje a priznáva, v súčasnosti nie je schopná riadne zabezpečovať každodennú osobnú starostlivosť o maloleté dcéry, ktoré sú vo veku (8 rokov a 4 roky), kedy túto starostlivosť potrebujú. Súd z dôvodu zabezpečenia čo najlepších záujmov maloletej A. a maloletej G. i eliminácie obavy otca maloletých, že by matka maloletých za danej situácie výkon tohto rodičovského práva nezvládla, rozhodol tak ako je uvedené vo výroku I. tohto znesenia.

13. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 2 písm. c) zákona číslo 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené neploleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

14. Vzhľadom k tomu, že matka maloletých má vo vzťahu k maloletým zákonnú vyživovaciu povinnosť súd jej v súlade s návrhom otca maloletých uložil povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Prevažná časť súdnej praxe za „nevyhnutnú mieru“ vyživovacej povinnosti sumu tzv. „minimálne výživné“, ktorého výška je konkretizovaná vo vyššie citovanom ustanovení § 62 ods. 3 Zákona o rodine, čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,32 Eur mesačne. Podľa názoru súdu však mieru nevyhnutnosti treba určiť aj s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery jeho rodiča.

15. Berúc do úvahy sociálnu situáciu matky maloletých (nezamestnanosť) súd vyhovel návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a uložil matke maloletých povinnosť prispievať na výživu maloletých detí tzv. minimálnym výživným (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine), a to i napriek vzhľadom k tomu, že táto povinnosť vyplýva každému rodičovi maloletého dieťaťa priamo zo zákona.

16. Dôvodom pre vydanie tohto neodkladného opatrenia je aj skutočnosť, že v prípade, že matka maloletých si nebude plniť vyživovaciu povinnosť v plnej v plnej výške, v lehote a spôsobom určených právoplatným rozhodnutím súdu najmenej 3 po sebe nasledujúce mesiace od splatnosti poslednej splátky výživného, po právoplatnosti tohto neodkladného opatrenia vznikne otcovi maloletých nárok na náhradné výživné podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 201/2008 Z.z. o náhradnom výživnom /a o zmene a doplnení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z.z./.

17. Nariadené neodkladné opatrenie v prejednávanej veci je neodkladným opatrením, ktoré bolo vydané po začatí konania vo veci samej o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp.zn. 4P/45/2017. V súlade s § 330 ods. 1 CSP preto súd zároveň určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 4P/45/2017. Uvedené rozhodnutie súdu teda nie je konečné, pričom ďalej sa bude konať o návrhu otca maloletých na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 a § 364 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 CMP).